

Biuletyn Polonistyczny

27.10.2021

Data wydarzenia: 25.11.2021 g.13:00

Małgorzata Fabiszak, Anna Weronika Brzezińska: Sprawczość w przestrzeni symbolicznej miast. Społeczny kontekst zmiany nazw ulic a kształtowanie krajobrazu językowego

Typ wydarzenia: Seminarium

Organizatorzy: Polskie Towarzystwo Onomastyczne

Nominarium to cykliczne onomastyczne seminarium organizowane przez Polskie Towarzystwo Onomastyczne i Pracownię Onomastyki Instytutu Języka Polskiego PAN. W związku z pandemią koronawirusa spotkania odbywają się na platformie Zoom (osoby zainteresowane udziałem w spotkaniu prosimy o kontakt mailowy – w wiadomości zwrotnej prześlemy link).

dr hab. Prof. UAM Małgorzata Fabiszak, Wydział Anglistyki

dr hab. Prof. UAM Anna Weronika Brzezińska, Instytut Antropologii i Etnologii
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Nazewnictwo ulic często traktowane jest jako odzwierciedlenie dominującego porządku ideologicznego. Por. m. in. Azaryahu (1986, etc.), który pisze na temat przemianowania ulic w czasie zmian ustrojowych w Berlinie Wschodnim, oraz Vuolteenaho i Berg (red.) 2007 na temat toponimii krytycznej. Zazwyczaj takie zmiany mają charakter częściowy, tak, że różne warstwy historycznie istotnych postaci, wydarzeń i wartości nakładają się na siebie. Zmianie ulegają nazwy głównych ulic w centrum miasta o dużym znaczeniu symbolicznym, a mniejsze ulice na peryferiach pozostają niezmienione. Kiedy zmianie ulega nie tylko ustrój, ale i przynależność państwowa danego miasta, a z nią język urzędowy, przemianowaniu ulegają (niemal) wszystkie ulice.

W naszym wystąpieniu chcemy poddać analizie takie właśnie zjawisko na przykładzie trzech miejscowości: Poznania, Zbąszynia i Słubic w okresie od 1918 roku do 1950 oraz po 1989 roku. W tym czasie Poznań i Zbąszyń zmieniały przynależność państwową trzykrotnie (Prusy > II Rzeczpospolita > III Rzesza > PRL), a Słubice (do 1945 przedmieście Frankfurtu(O)) jeden raz (III Rzesza > PRL). Poznań i Zbąszyń w okresie przed I wojną światową były miastami wielokulturowymi z językiem urzędowym niemieckim i lokalnym językiem polskim, w Słubicach po II wojnie światowej nastąpiło zerwanie ciągłości kulturowej poprzez całkowitą wymianę ludności.

Zaprezentujemy wyniki naszych badań pokazując w jaki sposób te cechy (rozmiar,

położenie geograficzne i znaczenie kulturowe) oraz dominująca ideologia wpływają na praktyki nazewnictwa oraz jaki jest ich odbiór społeczny. Materiał badawczy pochodzi z uchwał miejskich dotyczących nazw ulic, wywiadów z przedstawicielami administracji i działaczy miejskich oraz analizy prasy lokalnej. Metoda badawcza łączy w sobie narzędzia jakościowe wypracowane na gruncie Krytycznej Analizy Dyskursu (zwł. Wodak i Krzyżanowski 2011) z ilościową analizą zmian nazw ulic. Wyniki wskazują na dynamiczną interakcję czterech wyróżnionych powyżej czynników wpływających na nazewnictwo ulic w badanym okresie.

Strona internetowa projektu: <http://mill.wa.amu.edu.pl/>

Osoby zainteresowane udziałem w spotkaniu prosimy o wiadomość na adres nominarium.poltowonom@gmail.com

Link do spotkania na platformie Zoom wyślemy w wiadomości zwrotnej.

(Opis pochodzi od organizatorów.)

Opłata: bez opłat

Linki:

- <http://mill.wa.amu.edu.pl/>

Słowa kluczowe: miasto, przestrzeń, nazewnictwo, krajobraz językowy,

Nominarium